

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Internátní mateřská škola, Praha 4, Stachova 518

Stachova 518, 149 00 Praha 4 Jižní Město

Identifikátor školy: 600 036 936

Termín konání orientační inspekce: 14. - 16. listopadu 2001

Čj.	010 934/01-1029
Signatura	oa4av117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvoutřídní Internátní mateřská škola je umístěna v účelové budově ve vilové zástavbě v blízkosti lesoparku. Toto klidné umístění je vhodné pro děti se speciálními potřebami, pro něž byla v mateřské škole zřízena speciální logopedická třída, která však není evidována ani ve zřizovací listině z 11. prosince 1997 ani v posledním Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 713/99/mš z 1. dubna 1999. V současné době dochází do logopedické třídy deset dětí a v běžné třídě je zapsáno 26 dětí smíšeného věku. Výjimka z počtu stanoveného vyhláškou č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, je schválena. Dvě děti mají odklad povinné školní docházky, přičemž rozhodnutí o odkladu bylo doloženo pouze u jednoho z nich.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací činnosti se v obou třídách vzájemně poněkud liší, avšak není zde patrný vliv podmínek složení třídy. V logopedické třídě vychází plánování ze čtvrtletního plánu, který obsahuje oblast sebeobsluhy, motoriky, řeči a vnímání, s návrhy obsahu činnosti. Z toho pak učitelky zpracovaly měsíční plán podle výchovných složek, v podstatě vycházející z časově tématických plánů k Programu 1983. Také ve druhé třídě má plán podobný tradiční charakter, bez zásadních inovativních změn, avšak se snahou o propojení námětu ve výchovných složkách. Integrované celky nejsou v žádné třídě využity. Vzdělávací činnosti jsou zařazovány rovnoměrně, didaktické zásady jsou dodrženy. Pozitivem plánů je diferenciací úkolů podle věku dětí.

Návaznost úkolů na koncepční cíle školy nebyla zjištěna.

Podmínky vzdělávací činnosti.

Vzdělávací činnost zajišťují celkem tři učitelky a ředitelka školy. V logopedické třídě, která má pouze polodenní provoz, pracuje jedna učitelka bez odborné způsobilosti, avšak v současné době dokončuje speciální pedagogiku na pedagogické fakultě. Klinický logoped zajišťuje odbornou logopedickou diagnostiku a péči na 0,2 úvazku. Kromě toho zde podle rozvrhu služeb současně působí převážně tři hodiny denně ředitelka školy, která zabezpečuje následnou logopedickou péči o děti s poruchami řeči. Ředitelka školy je odborně i pedagogicky způsobilá, kromě střední pedagogické školy absolvovala rozšiřující studium speciální pedagogiky. Další dvě učitelky, které pracují v běžné, věkově smíšené třídě mateřské školy, jsou rovněž pedagogicky a odborně způsobilé. Všechny učitelky mají dostatečnou praxi. Vzhledem k provozu školy do 18 hodin je nevýhodou absence souběžného působení dvou učitelek v početně značně naplněné běžné třídě mateřské školy.

Zajištění internátního provozu od 18 do 6.30 hod. se realizuje střídáním stávajících dvou (tří) učitelek formou dohody o vedlejší pracovní činnosti v práci vychovatelky, což s sebou přináší značnou náročnost. Také funkci vedoucí školní jídelny zabezpečuje na částečný pracovní úvazek jedna z učitelek.

Prostorové možnosti školy pro realizaci vzdělávací činnosti jsou velmi dobré. Nedostatečné jsou prostory pro zázemí zaměstnanců, ať už pedagogických nebo provozních. Třídy jsou vybaveny moderním nábytkem, jsou vkusně a funkčně uspořádány. Výzdoba tříd spolu s vybavením šaten je složena převážně z dřevěných prvků. Dekorace dětskými pracemi jsou použity na chodbách a v šatně, ve třídách však minimálně. Velmi dobře je vybavena herna v horním poschodí, která nahrazuje tělocvičnu. U třídy pro děti se speciálními potřebami je

logopedická pracovna, která příliš nevyhovuje estetickým ani psychohygienickým podmínkám. Celý prostor je velmi stísněný s nevhodně uspořádaným nábytkem i umístěním nástěnného zrcadla, které nevyhovuje potřebám logopedické praxe. Také vybavení logopedickými a motivačními pomůckami není dostatečné, ani logopedický program v PC není k dispozici. Vybavení tříd hračkami a běžnými pomůckami odpovídá potřebám dětí. Také dětská i odborná literatura je průběžně doplňována.

Školní zahrada je účelně vybavena a dobře vyhovuje pro pohybové vyžití dětí.

Z hlediska psychohygieny je pozitivní dostatečný časový prostor pro spontánní činnosti, který vznikl po úpravě denního režimu kvůli pozdějším příchodům dětí do mateřské školy. Vzhledem k velmi výhodnému umístění školy ve vilové oblasti a v blízkosti lesoparku učitelky využívají pobytu dětí venku k seznamování s přírodou a relaxačním činnostem. Pitný režim je zaveden až od dopolední svačiny a je nedostatečně uplatňován. Odpolední alternativní program pro děti s nižší potřebou spánku není zpracován. Nevhodné je provozování nadstandardních aktivit (angličtina, cvičení) v době pobytu dětí venku.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti.

Spontánní a řízené činnosti.

Hospitační činnost v době inspekce sledovala práci všech učitelek včetně ředitelky školy a seznámila se i s prací klinického logopeda ve škole. U osmi dětí jsou diagnostikovány vady řeči různého stupně a u dvou dalších se jedná o kombinovanou zrakovou a řečovou vadu. Na základě pravidelných zjištění logopeda zabezpečuje ředitelka denní logopedickou péči, individuální i skupinovou. K informování rodičů o průběhu a provádění logopedické péče slouží notýsky jednotlivých dětí, do kterých se zapisuje aktuálně procvičovaná náplň logopedie. Pro potřeby mateřské školy je duplicitně pořizován zápis do logopedických listů, které jsou založeny v osobní dokumentaci jednotlivých dětí. Logopedická péče je ve speciální třídě prováděna dvěma způsoby: skupinová logopedie, při které je možné provádět jen některé dílčí součásti logopedické péče a individuální logopedie realizovaná v logopedické pracovně. O postupu realizace logopedické péče vedou učitelky pravidelné záznamy, které slouží jako podklady pro další individuální péči. Spolupráce klinického logopeda s péčí poskytovanou ředitelkou školy je plně funkční.

Sledované spontánní činnosti ve smíšené třídě měly spíše klasický charakter. Učitelka se snažila navodit kooperativní činnosti, ale děti k tomu dosud nebyly dostatečně vyspělé. Byly živé, veselé, činnosti je zjevně uspokojovaly. Chvillemi mezi nimi vznikaly drobné konflikty, které se však dařilo řešit. Nabídka hraček byla pestrá, děti si mohly svobodně volit s čím a kde si hrát. Značným problémem, který ovlivňoval veškeré aktivity, byla přítomnost dvou nejmladších dětí, které svým věku nepřiměřeným chováním narušovaly veškerou snahu učitelky. Tato situace se stejně projevovala v řízených činnostech, při cvičení i při výtvarné výchově, neboť pozornost učitelky se tím vzhledem k poměrně vysokému počtu ostatních dětí nutně zúžila. Volené vzdělávací postupy byly tradiční, užitá forma práce frontální. Učitelka se při výtvarné výchově snažila o využití zkušeností dětí a o prožitkové učení, méně pozornosti věnovala rozvoji tvořivosti a fantazie. Prostor pro verbální projev dětí nebyl využit. Diferenciace nároků podle věku dětí nebyla uplatněna. Přes nedostatečnou promyšlenost pedagogického procesu je třeba hodnotit, že učitelka usilovala o zohlednění individuálních zvláštností dětí a snažila se, aby se

uplatnily i děti se speciálními potřebami. Podobná situace se vyskytovala i v hudební výchově, kdy učitelka usilovala také o pohybové ztvárnění.

Pohybové dovednosti dětí ve speciální třídě byly přiměřené. Učitelka se snažila o funkčnost cvičení, děti reagovaly radostně a spokojeně, teprve později se projevila v poklesu jejich zájmu poněkud neúměrná náročnost učitelky a absence věkové diferenciaci.

Fixace hygienických a kulturně společenských návyků se projevuje u starších dětí. Do přípravy stolování nejsou děti příliš zapojeny, většinu prací vykonávají dospělí. Estetice stolování je věnována nižší pozornost.

Motivace a hodnocení

Úroveň motivace byla při jednotlivých spontánních i řízených činnostech rozdílná. Nedostatečnost motivace způsobovala ve smíšené věkové skupině absence diferenciaci nároků, takže v některých případech mladší děti ztrácely dříve zájem a narušovaly pak práci starších. Podnětná a aktivizující motivace na základě využití emocí se dařila jen někdy. Hodnocení učitelek bylo vždy pozitivní, individuální oceňování pokroku je méně časté. Ne všechny děti jsou už zcela zadaptované, takže se některé nabízených činností neúčastní, spíše jen pozorují. Učitelky jim dávají možnost upřednostnit spontánní činnosti před řízenými.

Komunikace a interakce

Všechny učitelky se snažily vytvářet dětem radostné prostředí, byly vstřícné a empatické. Děti mají k učitelkám důvěru, chovají se přirozeně a bezprostředně využívají podnětnosti prostředí. Učitelky děti ve spontaneitě a otevřenosti podporují. Vzájemná pravidla komunikace a chování však děti někdy nejsou s to dodržovat. Slovní projev dětí má rozdílnou úroveň, i ve věkově smíšené běžné třídě mateřské školy jsou některé děti, které mají méně rozvinutou aktivní slovní zásobu a dvě nejmladší děti vůbec nemluví. Verbální komunikace učitelek poněkud převažuje nad projevem dětí.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

V plánování školy jsou diferencovány nároky na děti podle jejich věku. Modifikace plánů vzhledem k současným trendům je minimální. Chybí návaznost na úkoly ročního plánu. Plánování je průměrné.

Personální podmínky jsou vzhledem k zabezpečení pravidelné logopedické péče a zajištění pedagogické způsobilosti učitelek velmi dobré. Také materiálně technické podmínky přes nedostatečné vybavení logopedické pracovny lze hodnotit jako spíše nadprůměrné. Podmínky psychohygieny jsou průměrné.

Organizace, formy i metody vzdělávací práce jsou tradiční, inovativní vzdělávací postupy se v době inspekce nevyskytovaly. Logopedická péče o děti ve speciální třídě je funkční. Vzdělávací práce v běžné třídě mateřské školy je velmi náročná pro vysoký počet a složení dětí. Hodnocení dětí učitelkami je pozitivní, podnětná a aktivizující motivace se však uplatňuje zřídka. Učitelky jsou dětem partnery, vytvářejí příznivé komunikační prostředí. V řízených činnostech verbální projev učitelek poněkud převažuje nad dětským. V organizaci, motivaci i interakci se vyskytují pozitivní i negativní, takže úroveň řízených i spontánních činností je hodnocena jako průměrná.

Kvalita vzdělávání je průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Plánování ředitelky školy stanoví v ročním plánu krátkodobé a střednědobé cíle, obsahující i trendy současné předškolní výchovy. Plán tak obsahuje širokou škálu úkolů, které jsou málo konkrétní, určené spíše v obecné rovině a dosahují tak nižší funkčnosti. Vzájemná návaznost mezi úkoly a prostředky je zpracována pouze částečně. Součástí plánu je spolupráce s rodiči, plán materiálního zabezpečení a ozdravných opatření.

Plán řídicí a kontrolní činnosti obsahuje osobní úkoly učitelek a formy jejich dalšího vzdělávání, kterým je samostudium. Kontrolní a hospitační činnost se orientuje na pořádek a dodržování obecných didaktických zásad.

Nedostatkem ročního plánu je skutečnost, že neexistuje přímá návaznost jeho hlavních cílů na plány vzdělávací činnosti.

Organizování

Vnitřní řád školy je zpracován. Kompetence jednotlivých zaměstnanců školy jsou stanoveny. Úkoly řídicí funkce vykonává ředitelka sama. Rozvrh služeb učitelek neskýtá možnosti současného výchovného působení učitelek kromě logopedické péče.

Povinná dokumentace je vedena a vykazuje dílčí nedostatky. U jednoho dítěte chybí doporučení ke vřazení do speciální třídy mateřské školy, u jiných dvou dětí zcela chybí individuální vzdělávací plán. U zbývajících individuálních vzdělávacích plánů se vyskytují drobné nedostatky po stránce formální i obsahové. Nekorespondují s přehledem výchovné práce, jsou velmi nepřesné a neadresné vzhledem k individuálním zvláštěm a potřebám dětí. Velkým nedostatkem je i absence signování individuálních vzdělávacích plánů všemi zainteresovanými pracovníky a rodiči dětí.

Vnitřní informační systém realizuje ředitelka školy především osobním kontaktem, plánovanými pedagogickými radami a operativními schůzkami.

Vnější informační systém má rovněž standardní charakter, sestává z třídních a plenárních schůzek s rodiči, individuálních pohovorů s nimi, a dobře sestavených informací o akcích i vzdělávací práci na nástěnkách u tříd. Pro děti a rodiče organizuje škola společenské akce, jako jsou výlety, soutěže a besídky.

Mateřská škola spolupracuje s PPP, psycholog dochází do školy kdykoli na požádání.

Pro děti organizuje mateřská škola několik zájmových aktivit, které se konají převážně dopoledne. To poněkud narušuje vlastní školní program, zkracuje dětem pobyt venku a navyšuje poměr řízených činností oproti spontánním.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy uplatňuje v zásadě demokratický styl řízení. V oblasti logopedie motivuje své kolegyně k metodám a formám práce na základě vlastní zkušenosti. V běžné třídě mateřské školy uplatňuje ředitelka snahu o funkční vedení a motivování pracovníků na základě své dobré znalosti jejich kvalit. Efektivita vedení vzhledem k náročnosti práce v této třídě je méně účinná,

zaměření na inovaci metod a forem není patrné. Motivace učitelek k dalšímu vzdělávání se orientuje na vedení učitelek k samostudiu, akcí v Pedagogickém centru či jiných zařízeních se nikdo ze školy neúčastní.

Roční plán školy stanoví čtyři pedagogické rady. Podle zápisů je jejich obsahem organizační zajištění provozu školy, ale i problémy vzdělávací práce.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém ředitelky vychází ze stabilizace pracovního kolektivu a její dobré znalosti všech učitelek. Plánované hospitace ředitelka školy neprovádí, realizuje denní orientační vstupy do tříd, které však neeviduje. Nedostatky následně okamžitě řeší s učitelkou. Analýza výsledků kontrol se nedělá, přenos či zobecnění se v pedagogických poradách neřeší.

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře vychází z charakteru dvoutrídky a také nízkopočetného kolektivu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Stanovené cíle ročního plánu jsou málo konkrétní. Úroveň plánování je průměrná. V oblasti organizování projevuje ředitelka školy snahu o žádoucí spolupráci s jinými institucemi. V dokumentaci školy se opětně projevují dílčí nedostatky. Organizování je hodnoceno jako průměrné. Vedení ředitelky má pozitivní dopad zvláště ve vzdělávací práci logopedické třídy, celkové vedení provozu mateřské školy vykazuje kladná i záporná zjištění a je hodnoceno průměrně. V následné kontrole chybí funkční evidence a analýza výsledků. Podmínky vzdělávání jsou ve všech oblastech hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Noční provoz internátní mateřské školy se využívá převážně pouze pro jedno až dvě děti.

V době orientační inspekce byla současně v mateřské škole vykonávána kontrola Místního úřadu Prahy 11.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 713/99/mš
- Zřizovací listina z 11. prosince 1997
- Evidenční listy dětí, docházky a přehled výchovné práce pro rok 2001/02
- Roční plán školy 2001/02
- Plány vzdělávací práce, plán logopedické třídy
- Individuální vzdělávací plány, záznamy o dětech
- Dokumentace ke vřazení do speciální třídy
- Rozhodnutí o odkladu školní docházky

ZÁVĚR

Vzdělávací práce ve speciální logopedické třídě je funkční. Dílčí nedostatky se vyskytují

v plnění vzdělávacího programu mateřské školy, kde se projevuje tradiční pojetí předškolní výchovy a náročnost práce smíšené věkové skupiny včetně dětí se speciálními potřebami. Úroveň podmínek i výsledků a průběhu vzdělávání jsou z pohledu orientační inspekce průměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	.J. Černá v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Šrámková	.M. Šrámková, v. r.

V Praze, 28. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 11. 2001

Razítko

Ředitelka školv nebo iiná osoba oprávněná iednat za školu

Libuše Dvořáková

.L. Dvořáková, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2001-12-14	010 1020/01-1029
Zřizovatel	2001-12-14	010 1019/01-1029

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány